

FELVIDÉKI HIRADÓ

P O L I T I K A I   H E T I L A P

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér

Lapunk számára hirdetések minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.

Nyilttér sora 40 fillér

Mit várhatunk?

Ezt a kérdést vetette föl a nemzetiségi sajtó Tisza István gróf legutóbbi beszédének hatása alatt és ezzel foglalkozik a nemzetiségiekre vonatkoztatva, a magyar közvélemény is.

Az előbbieket sajtója erre kivétel nélkül, az ellenszenv által sugalt nemlegességgel felel s azok hatása alatt a magyar közvéleményben szintén bizonyos kishittiség észlelhető.

A látszólagos végeredmény tehát mindkét részen az, hogy ezen az alapon béke nem remélhető.

Mégis . . .

Tekintsünk vissza egy-két hónapra. Az akkori választási előkészületek mozgalmában találunk mégis valamit, ami a mai rideg elutasítást meg fogja magyarítani és talán szoros kapcsolatba is hozza az akkor lefolyt eseményekkel, sőt tovább: meg fogja dönteni a felfogást, mintha a nemzetiségi sajtó mai állásfoglalása a kérdés megoldásának mérlegébe döntő befolyással nehezednék.

Lássuk.

A kormányának, de különösen gróf Tisza Istvánnak abban az időben elhangzott hasonló szellemű beszédei, amint tudjuk, a nemzetiségi sajtóban a maival többé-kevésbé egyező hangulatot váltottak ki. A mennyivel több mérsékletet láttunk ott mégis, az nem az elhangzott beszédekben foglalt ígéretek és kívánalmak lényegére, hanem tisztára a nemzetiségi sajtó tartózkodására vezetendő vissza, melyre ezt, részben a hirtelen megváltozott politikai helyzetben gyökeres reménykedések tultengése, de különösen a nemzetiségi közvélemény kedvező hangulata vezette, illetőleg kényszerítette.

A helyzet hirtelen fordulatai sehol sem érvényesítik átalakító hatásukat annyira, mint a politikai felfogás terén s a közvélemény nyomása is akkor válik legérezhetőbbé, amikor hosszú idők áldatlan és káros versengése után, a kedvező megoldás jellegével, a rendszerben hirtelen fordulat áll be.

Ennek közvetlen eredményeképpen láttuk, hogy a nemzetiségi tábor a választási harcban nem fejtette ki teljes erejét. Helyesebben, nem fejtette ki azért, mert a nemzetiségi közvélemény és a sajtó mint a vezetésre hivatott tényező között a további eljárásra nézve bizonyos nézeteltérések merültek fel.

A sajtó, amennyire azt a közönségtől való függő helyzete megengette, megmaradt a harcvonalban, közönsége azonban a legtöbb helyen leszerelt.

Leszerelt, mert a politikai élet új alakulásában elég biztosítékot látott arra, hogy kívánságának sarkalatos pontjai kellő figyelemben és méltánylásban részesülnek majd.

Végeredmény, hogy a harcot követelő elem jelentékenyen megfogyott s ennek arányában került a parlamentbe is.

Azóta, mert a kormányának nem lehetett még alkalmá az ígéretek beváltásának terére sem lépni, semmi okunk nem lehetett föltételezni azt, hogy a nemzetiségiék között akkor főnnállott nézeteltérés ma nem léteznék már s így el kell fogadnunk azt is, hogy ezek a szemben álló részek felfogásuknak megfelelően érvényesülésüket követelik ma is.

És ha ez megáll, akkor tisztán áll előttünk a mai helyzet képe, a nemzetiségi sajtóval az egyik, a nemzetiségi közvéleménnyel a másik részen.

Az elmondottakból ez önként folyik s az előzmények szoros okozati összefüggésével érthetővé is válik, némi külön bizonyítékul mégis föl- említhetjük, hogy a nemzetiségi sajtó ma mai fölháborodása fölött a közönsége napirendre tért s egyáltalán nem keltett olyan visszhangot, amelyből az azonos gondolkodásra következtetni lehetett volna.

Ennek kidomborítására emlékezünk vissza a lefolyt 4—5 év olyan jelenségeire, amikor a ma szőnyegen levő kérdéseknél kevésbé fontos dolgokban is, de nekik nem annyira kedvező körülmények hatása alatt a

nemzetiségi népgyűlések milyen hosszú sora támadt föl, hogy a közönség tiltakozása érvényre juttassék.

Elvitathatlan tény, hogy a nemzetiségi közvélemény a mai politikai helyzetben a józanság bizonyos félreismerhetetlen jellegével a várakozás álláspontjára helyezkedett és elvitathatatlan, hogy ez éppen a sajtó harcias hangulatával ellentétben történik.

A Tisza által megjelölt és legutóbb is hangoztatott irányelvekről lévén szó, már az eddigiekből is megállapítható, hogy a nemzetiségi sajtó erre vonatkozó felelete nem fedi egyuttal a nemzetiségi tábor összességének felfogását is.

E különbségeknek, a felfogások ezen eltéréseinek a felsorolt külső okok azonban kevés létjogosultságot nyújtanának, mert ami itt számottevő tényezőül tűnik föl: a helyzethez való alkalmazkodás könnyen meginogna akkor, ha a helyzet pillanatokra is változnék; kell, hogy itt mélyebben fekvő alanyi okok is szerepeljenek, olyan alanyi okok, amiket éppen Tisza elvei választottak el és helyzetek szembe egymással.

Lássuk.

A tót nemzetiségi sajtó, mint a tót nemzetiségi jellegű irodalomnak egyik ma is működő szerve, szoros kapcsolatban van azzal az irodalmi multtal, amely a 30-as évek alapvető kísérletei után a Hodzsákban, Kollároknak, Hurbanokban találta meg képviselőit s egyuttal irányítveto gondolkodóit és politikusait is.

Hogy ezek tervei milyen messze nyulnak, arról itt nem beszélünk, csak arra a tényre mutatunk, hogy a sajtó mai követelődzése, amely a törvényes korlátokat a legritkábban szokta tiszteletben tartani, éppen ezen magatartásánál fogva bizonyítja azt, hogy ha az eddigi irodalmi emlékekben lefektetett eszméknek nem is hűsége letéteményese, de annak hatásától szabadulni nem tud és nem is akar.

A szláv faji jelleg, annak fejlesztése és érvényesítése minden olyan téren, melyen azt az emberi gondol-

ködés képzetben lerakni képes, kedvelt és dédelgetett eszmék a sajtóban ma is.

Elvitathatatlan, hogy az egyes sajtótermékek sorai, betűi közül kivillan ma is az óhajtott, a vágy abban az irányban, amelyen a népek tömörülése faji jellegük szerint elképzelhető.

Minek beszélünk arról, hogy ez az eszme a szabad fejlődés esetében az egyes fokozatokon túl hol állana meg?

A sajtónak a mai helyzettel szemben elfoglalt álláspontjának megvilágítására csak azt szögezzük le csupán, hogy a multban hangoztatott elveiben való szigorú ragaszkodással ma sem akar tudni olyan békéről semmit, amely ennek a faji szempontok által meghatározott törekvésnek szabad fejlődését megakadályozná.

Ezeket tudva, remélhető-e vajjon hogy ezeken a régi tradíciókon csüngő felfogás irányt változtatna? Elvárható-e vajjon, hogy azok a kevesen, akik a nemzetiségi kérdésben ma is csak olyan kérdést látnak, a melyre csak fajuk fejlődésének biztosítékaival lehet felelni, hogy ezek elfogadják gróf Tisza Istvánnak elvét, aki az ország minden nyelvű lakosságának kötelességévé teszi, hogy a magyarság megerősödésén dolgozzék.

És ha nem, akkor még kevésbé várhatjuk tőlük azt, hogy a nemzeti-

ségi függetlenségüket a magyarság teljes politikai hatalmában keressék, hogy közös erősítő céljaink érdekében velünk együtt működjenek, de legkevesebbé várhatjuk tőlük azt, hogy beletörődjenek a Tisza által hangoztatott elvbe, mely szerint az agitátorok kérelmetlen szigorral üldözendők volnának.

Miért? Mert ahány betű, mind ellenük szól, ahány terv, mind az ő tradícióikon alapuló álmaik ellen-szere lenne.

És mindebből az is következik, hogy az a másrésről való elbánás, melyben Tisza gróf a nemzetiségi kérdésben ma passzív, vagy mérsékelt aktív szerepet vívőknek szánt, a jog, méltányosság és testvériség legmesszebbmenő alkalmazásával, — nem vonatkozik az általa is agitátoroknak nevezett tényezőkre, tehát a sajtóra sem, mint olyanra, amely ennek a békének fejében álmairól lemondani soha, de soha nem lesz-nem hajlandó.

Hisszük, hogy a Tisza által változt csoportosításnak megfelelően sikerült elválasztanunk a tényezőket egymástól, aminek nyomán könnyen meg tudnánk felelni arra a kérdésre, hogy ezek mindegyike külön-külön mit várhat tőlünk?

—ár.

Gazdasági munkaprogramm.

A kormány munkaterve, melyet előbb a trónbeszéd taglalt, most pedig a munkapárt felirati javaslatra ad elő, a gazdasági feladatok megvalósítása szempontjából nem mondható szegényesnek, mert a gazdasági tevékenység minden ágazatát érdeklő törvényjavaslatok és intézkedések vannak benne felsorolva. Nem mondhatnók, hogy a kormány új eszmékek, gazdasági fejlődéstnk nagyszabású előmozdításának tervével lépett fel, de erre egyelőre nem is számítottunk, mert elsősorban a multak mulasztásait kell pótolnunk, a hibás alkotásokat kell megjavítanunk, hogy jó alapokon folytathassuk gazdasági szervezettünk kiépítését. Különösen három fő csoportját állapíthatjuk meg a programba befoglalandó teendőknél.

Első helyen a mezőgazdaság fejlesztése érdekében tervbevetett intézkedések foglalnak helyet. A szakoktatás, az értékesítés, a telepítés és parcellázás érdekében szükséges teendők vannak különösen kiemelve, anélkül, hogy a program a teendők bővebb részletezésébe bocsátkoznék. A mezőgazdaság istápolása ellen az országban senkinek sem lehet és nincs is kifogása és így az ellen sem, hogy a kormány és a törvényhozás különösebb gondot fordít a mezőgazdasági termények jobb értékesítésére. De végre már tisztánunk kell az értékesítés ügyét s el kell döntenünk azt a kérdést, hogy az értékesítésnek a kereskedelem vagy más új szervezet legyen-e közvetítője. Az előző kormányok belelovagolták magukat abba az eszmébe, hogy a mezőgazdasági termények jobb értékesítése céljából meg kell teremteni az értékesítő szervezeteket, vagyis ki kell azt venni a kereskedelem kezéből. Ez a tendencia nyilván bizalmatlansági vétőn a kereskedelem ellen, melyre ez rá nem szolgált és amely ellen mindig teljes joggal tiltakozott.

T Á R C A.

A baleset.

Egész nap talpon volt s a pályabőrök szokott mozdulatát végezte, amint kis piros zászlójjukkal a vonatok elé intenek.

A haza fehér volt, pedig még egész fiatal volt s az arczán valami különös szomorúság ült.

Valami fájdalmas, csendes, szenvedő megadás látszott rajta.

Az örültek házában igazgatója többször mondta a látogatóknak:

— Ez az ember azért örült meg, mert egyszer egy hőstettet vitt véghez.

S ha az ember kérdő pillantással fordult feleje, el is mondta az egész történetet:

— Megtette a kötelességét, ennyi az egész; a szabályt tekintette, egy egyszerű szolgálati szabályt, amely egy kartonlapra van nyomtatva és szögön lóg. És rettenetes elgondolni, hogy a legegyszerűbb, a legközönségesebb emberi lény egyszerre az anik korok legénységesebb önfeláldozásainak nagyszerű és végezőhöz borzalmait élje át.

Ennek az embernek az élete egész közönséges volt: éveken át ott lakott egy kis normandiai falvacska közelében a maga órházában; nap-nap után ugyanazt az egyhangú kötelességét róta le s néha-néha be-

járta a pályát is, hogy megnézze minden rendben van-e.

Egyszer — amint a Fehér Szikla nevű helyhez érkezett — észrevette, hogy a sinek ki vannak mozdítva a helyükből.

— A keserít! — mondta mérgesen és még ezt is hozzátette: — A boldogtalanok.

Csavargók voltak-e, vagy belga, meg olasz munkások, ki tudja? Az bizonyos, hogy idegenek. Azok bezzeg nem tudnak nyugodtan otthon maradni, mint ő, meg erre mind a többiek, hogy az apjuk mesteriségét folytassák a szomszédok, meg a megszokott ismerősök közt. A boldogtalanok!

Malandain éppen olyan konservatív volt, mint a paraszok mindnyájan; azokhoz tartotta magát, amit lassacskán megszerzett magának: a kis házacskájához, a kertjéhez, a csibéihez; csökönnyösen tisztelte a jó istent, a tisztelendő urat, a polgármester urat, a köztársasági elnök urat, meg a szabályzatot, az ő őrszolgálati szabályzatát.

Tudta, hogy száz, meg száz utasnak az élete függ már évek óta az ő kis zászlójának vagy vörös lámpájának az intésétől. S ott is volt a posztján mindég, mozdulatlanul, hűségesen, a kötelességteljesítő öntudatával, a mely magasra emeli a kicsinyeket.

Futva ment a háza felé, hogy a tizenegy óras gyorsat megállíthassa.

Ott látszott a kis házacska nem nagyon messze, egy hatalmas orgonabokor közepén,

mintha a boldogság országának a közepéből vágták volna ki. Ugy élt ott Malandain özvegyen, az öt esztendősi kis leányával, akit imádott. Arany haja volt s ez volt a háznak egyetlen ékessége, fényűzése. Néha, nyáron úgy állott a vonat elé, hogy a fél kezében a zászlót tartotta a másik karján meg a kis lánya ült: a hölgyek olyan kedves mosolygással szoktak ilyenkor lenézni a vonat ablakából rájuk s a kis leány csókot hintett a vonat ablakai felé rózsaszintű peiny ujjacskáival, olyan szintek voltak, mintha még csakugyan a menyország színe volna rájuk.

— Csak arra az egyre vigyázz, — mondta mindig neki Malandain, hogy a sinek közé sohasem menj. Sohasé! Vigyázz a vonatokra.

Ez volt az egyetlen gondja, egyetlen aggodalma. Olyan a gyerek, mint a kőlyök-kutya, csak megy előre és sohasem nézi, hogy hova. A multkor is a sinek közt találta meg, mert beszaladt a csibéje és akkor nagyon rákiabált, aztán pedig sokáig magyarázta neki gyöngyöden, hogy még a csibe után sem szabad a sinek közé szaladnia.

Most is azon járt az esze, kezdett már megnyugodni egy kicsit, hiszen ő a gyerek, jobban tud már vigyázni a sóra.

— Iskolába kellene már adni, nem tartani itt örökké magammal, még utóbb valami baj került itt rá.

A szerencsétlenség előtt szokták ilyen gondolatok meglepni az embert.

Most is erőiesen tiltakoznánk az ellen, ha a kormány és a törvényhozás az [értékesítő szövetkezetek állami támogatásban való részvétele útján s nem a legtermészetesebb uton, a kereskedelem igénybevételével akarná az értékesítést megoldani. Reméljük, hogy nem teszi, ehelyett inkább a kereskedelmet hozza abba a helyzetbe, hogy ezt a szolgálatot a mezőgazdaságnak megtehesse.

A második csoportba a közlekedésügyi fejlesztését célzó intézkedések tartoznak. Nagy sulyt helyez a tervezet a Máv. szolgáltatási képességének helyreállítására és ha végre annak a rettentő sok mizériának, melyek a Máv. ellen évek óta panasza tárgyát képezik, csak egy része is meg lesz szüntetve, már azzal nagy hállára kötelezi maga iránt a kereskedelmet. Ugy tudjuk, hogy beruházások céljára a kormány nagy összegű államkölcsönt szándékozik beszerezni s reméljük, hogy ennek hozamát elsősorban a Máv. szolgáltatási képességének teljes mérvben való helyreállítására, sőt lehető fokozására használja fel. De a közlekedés fejlesztése érdekében felemlíti a munkaterv a magyar csatornahálózat tervének megvalósítását is. Ha jól tudjuk, mintegy tíz év óta szűnyegen forog a Duna-Tisza csatorna, a Budapest fumei csatorna és még néhány vizuit létesítésének sokszor vitatott ügye; történtek is ez irányban előmunkálatok, de mindaddig csak a tervezéseknél maradtunk, míg Ausztria hatalmas erőt fejt ki új vízi utak létesítése érdekében. Nagy ideje már, hogy tervezgetés és légvárak építése helyett végre mi is hozzáfogjunk a megvalósíthatók megvalósításához s mivel éppen Hieronymi kereskedelmi minisztert a csatornahálózat apostolának ismerjük, hisszük, hogy ez a programponnt nem marad írott malaszt.

A harmadik csoportba foglaljuk az ipar és kereskedelem különleges érdekei szem-

A pályáor meghallotta, hogy jön a gyors, arra lent a fák mögött, azután meglátta a füstjét, egy pillanat múlva meg a lokomotív vasderekét is. Sietve ment a háza felé, tudta, épen annyi ideje van, hogy elérkezzék és előkapja a zászlót a rendes helyéről. S amint megfordult, hogy még egyszer a leánykája után nézzen, meglátta maga előtt messze a vonalon.

— Marie! Marie! — kiáltotta kétségbeesetten a pályáor.

De a kis leányt nagyon elfoglalta az, hogy a csibéjét terelgesse. A szél másfelé vitte a kiáltást; a gyors egyre nagyobb zajt csapott.

Malandain megállott. Még odafuthatott volna, elkapni a gyereket és kiugrani vele együtt a vonat elől.

De akkor nem tudna jelt adni: a gyors elmenne, s a végveszelelembe ragadná magával valamennyi utasát.

S Malandain házikőjához rohant, felkapta a zászlót és integetni kezdett vele.

Látta arra lent a picit, amint elesett a vaszörnyeteg előtt, rettenetes sikoltást hallatott.

S ő csak ott állott, lihegve, magasra tartva a zászlót.

A vonat meglassította rohanását, megállott s mögötte vörös vértó közepén, mintha még akkor is élt volna egy-egy aranyzintű hajfűrt, meg-megrebbenne a csendes szobben.

René le Coeur.

pontjából a munkatervbe felvett teendőket. Már csak formasságzámba megy, hogy a Romániával megkötött kereskedelmi szerződést végre életbeléptetik, de a trónbeszéd más Balkánállamokkal sürgősen megkötendő szerződésekről is szól s ezek közt első helyen a szorb kereskedelmi szerződés megkötését kell értenünk. Ez sürgőnek és fontosnak lévén kimondva, reméljük, hogy a kormány kellő eréllyel száll szembe az agráriusok akadékoskodásaival s e tekintetben bizton számíthat nemcsak a kereskedők és iparosok, de a nagy közvélemény helyeslésére is. Különös megnevezés nélkül némely, az ipart érdeklő törvények alkotásáról is szó van a tervezetben, mialatt az új törvény megalkotását, a munkásbiztosítási törvény módosítását kell értenünk. Mennyiségileg nem sok, de sulyra néve jelentékeny törvényhozási alkotások lesznek ezek s habár a kereskedelemnek más irányban is vannak rég hangoztatott jogos kívánalmai, egyelőre megelégszünk, ha a törvényhozás ezeket a törvényeket megalkotja.

Megyei és községi ügyek.

A közigazgatási bizottság ülése. Mint azt legutóbbi számunkban jeleztük, a közigazgatási bizottság ülését a főispán rendelkezése folytán 12-éről 25-ére tűzték ki. A bizottsági tagok erről külön értesítettek. A bizottság tehát holnap, *hétfőn* délelőtt 9 órakor fogja havi rendes ülését megtartani.

Bizottsági kinevezés. A vármegye főispánja az 1886. évi XXII. törvényekben gyökerező jogánál fogva a törvényhatósági bizottság tagjai közül alakítandó lávátó bizottságba *Bulyovszky* Simon, *Kontsek* György és *Schultz* Lajos bizottsági tagokat nevezte ki.

Szabadságolás. A vármegye főispánja *Nagy* Antal törvényhatósági állatorvosnak hozzá benyújtott kérelme folytán 14 napi szabadságidőt engedélyezett s helyettesítésével *Grosz* Dezső járási állatorvost bízta meg.

A kórházi bizottság. Az egészségügyi bizottság vármegyénk alispánjának elnöklése mellett a múlt szombaton délután ülést tartott, melyen a folyó ügyek elvégzése után a számvérségi főnök referálásában a kórház 1911. évi költségvetését tárgyalták le. A költségvetés egyes teteitől kevés módosítás után a bizottság elfogadta. A letárgyalt költségvetés további hivatalos eljárás vegett a törvényhatósági bizottsághoz tétellett át.

Elhalasztott bíróválasztás. Kostyán községen a bírói állás a múlt hétfőn lett volna betöltendő. Minthogy azonban a községi lakosság egyrésze a választók névjegyzékének összeállítására ellen felebbezéssel élt, a járási főszolgabíró a panasznak helyt adott s a bíróválasztást az újonnan összeállítandó névjegyzék elkészültéig elhalasztotta.

Megüresedett segédjegyzői állás. *Emödy* István megválasztott znióváraljai jegyzőségéd állomáshelyét bejelentés nélkül elhagyván, állása megüresedettnek tekintetik s így az állásra újabb pályázatot lesz hirdetendő. A mosóc—zniói járás főszolgabírája ebben az értelemben már intézkedett is.

Jóvá nem hagyott szabályrendelet. A vármegye közönsége a községre neheztülő gyermekestársai költségeik miként leendő fede-

zése végett még a múlt év folyamán szabályrendeletet alkotott oly célzattal, hogy a napról-napra szaporodó terhek a vármegye összes községei közt lehetőleg arányosan osztassanak meg. A helygymnizster azonban a szabályrendeletet tekintettel arra, hogy a vármegye pótdadó kivétési jogosultsága kiemelt, a szabályrendelet jóváhagyását megtagadta.

Vágszabályozás. A Vág folyó krpelláni szakaszának szabályozási tervai már teljesen elkészültek, úgy hogy a szabályozás munkálatai már a legközelebbi időben megkezdhetők lesznek.

H I R E K.

Egy építész halálos szerencsétlensége.

Löwy Zsigmond a zsolnai *Löwy* és *Fia* építész cég beltagja *Feurmann* S. rutkai lakos megbízásából szállodát építtetett Rutkán közvetlen a Turóc partján elterülő telken. Az épület falazata már a szerencsétlenség napján emeletnyi magasra volt felhuzva s nemokára teljesen tető alá került volna a tervezet szerint csinos szálloda.

A folyó hó 20-án délután 4 órakor az építész személyesen rándult át Zsolnáról, hogy az általa vezetett munkák előrehaladásáról meggyőződést szerezzen. A vasutól egyenesen az építkezéshez ment s a munkavezetővel, ki különben távolról rokona is, a minden tekintetben kifogástalanul felrakott főállványzaton felment a falazatra s tőríről-hegyire megnéztet mindent és a munkálatok felett teljes megelégedését nyilvánította.

A falazat legmagasabb részén állva szerre elővette óráját s miután még csak néhány perce volt a Zsolna felé közlekedő gyorsvonat indulásig sietve kezet fogott a munkavezetővel s hogy utját megrövidítse, a falazatról gyorsan leugrott egy mellékállványra, onnét pedig a főállványzatra.

Ekkor történt a szerencsétlenség. Midőn a fiatal építész lába az állványzatra ért valami nedves részen elcsuszott s a lendületben lévő test az állványzat szélén elfutó korlátok alá jutott s miután nem tudta magát tartantani, az állványzatról fejfel felelé a mélységbe zuhant. Esés közben feje az állványzat kiálló részeibe ütdőtt s koponyatörést szenvedve a földön eszméletlenül terült el.

Egy pillanat alatt összeszaladt az utca népe s borzadva nézték a már alig pihegő szerencsétlent. A rémes esemény után néhány perc múlva megérkezett az orvos is, aki intézkedett, hogy az építész rokonai lakására szállítsák, de már ekkor kijelentette, hogy *Löwy* életben maradásához reménye nincs. Az orvosi vélemény csakhamar be is teljesült, mert néhány órai haláltusa után anélkül, hogy egy pillanatra is eszméletehez tért volna, kiszorvedett.

A szerencsétlenül járt fiatal építész általános részvét kíséri. Ez alig 31 éves ember tíz hónapja nős s igen boldog családi életet élt. Rendkívül szorgalmas s szakmájában igen képzett és tehetséges embernek ismerték.

A szerencsétlenség híre a hatóság is kiszállt Rutkára és miután megállapította,

hogy a párját ritkító baleset csakis a fiatal építész elhírtelenkedése folytán következett be, a temetési engedélyt nyomban megadta. Löwy pénteken délután temették el Zsolnán óriási részvét mellett.

Szabadságon. Boldis Ignác felső kereskedelmi iskolai igazgató több heti tartózkodásra Reichenhallba utazott, hol makacs gége és tüdőbaját kuralja.

A 10 éves találkozóánál — melyről mult számunkban megemlékeztünk — résztvett Schulz Adolf is, kinek neve közleményünkben véletlenül kimaradt.

Eljegyzés. Nemesvarbóki Plachy Tamás eljegyezte Vajda Szerénét, dr. Vajda Géza Bács megye nyugdíjazott tiszti főorvosának leányát Miskolcra. A szabályfűrészt 1910. július hó 24-én — ma este — a győgytelemben jótékonycélú zártkörű táncmulatságot rendez. A bál kezdete fél 9 óraker. Belépődíj személyenként 2 korona, családjegy 5 korona. A zenét Jónás Balázs hajdubúszórményi cigányprimás zenekara szolgáltatja. Fellízlizetések köszönettel fogadtatnak. Felhívjuk közönségünk figyelmét erre a mindenkor sikertelni szokott táncmulatságra.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Benczik Géza salgótarjáni polg. isk. tanárt és Benczik Gézáné kézdí-vásárhelyi áll. polg. isk. tanítónőt a ruttkai áll. polg. iskolához helyezte át.

Ellenőrzési szemlék. A m. kir. honvédelmi miniszter 69576. számú rendelete szerinti sokaság ellenőrzési szemlék a folyó 1910. évben nem tartatnak meg. E rendelkezésről az érdekelték a községi előjáróság utján értesítetni fognak.

Pusztító felhőszakadás. — A folyó hó 18-án délután 5 óraker sűrű fekete fellegek tornyosultak Felsőstubbya község és környéke felett. Hat óraker már teljes sötétség szállt le a községre úgy, hogy a lakosság csak lámpafényrel végezhetette napi teendőjét. Fél hét tájban sűrű és rémes villámlások közt egyszerre megnyíltak az ég csatornái s valósággal ömlött a galambtojásnyi jéggel kevert eső a község határában. Igazán istenítéleti idő volt. Villám villám után csapott le iszonyú mennydörgések közt, de szerencsére sem emberben, sem állatban kárt nem tettek. A hegyekről lerohanó vízár azonban a községen keresztül folyó kis patakocskákat valóságos folyamná dagasztotta, melynek rohanó árja mázsás köveket hengergetett tovább s a partokról magával ragadott mindent, mi rettenetes erejének ellenállni nem tudott. A helyzei irodához vezetők majdnem három méteres hidat teljesen elpusztította az ár. A házak és kertek kerítéseit mindenütt kitépte. Egy fából épült istálló összedőntött s elragadta a benne lévő borjút s az eső első ide menekült sertésállományt. Majdnem emberélet is áldozatul esett. Patz József gazda a patak partján mentett, amit menhetet s eközben megosuzva a piszkos árba esett. Hajadon leánya azonban elszántan sietett édesatyja segítségére s nagy életveszedelemek közt kimentette. A községre lezuhant víztömög azonban nagy károkat okozott egyes magánházakban is. Behatolt a fogyasztási szövetkezet pincéjébe s az ott felhalmozott áruk közül közel 200 korona ára lisztet tett hasznavehetelenné. Az udvaron felhalmozott tres

hordókat elragadta. Ugyancsak nagy kárt tett a víz Politzer Dávidnál is, hol a csűr s az abban felhalmozott árukat tette tönkre. Nagy a kár a mezőkön is, hol a szakadó jég a már sárguló kalászkokat mindenütt leverte. Ez az itéleti idő azután északra húzódva nagy károkat okozott Nécpalón és Fokusfalván is. Hozzánk érve már kidühögte magát s egy kis záporosónál alig ért bennünket egyéb baj.

Húzok. Vármegyénk nemes vadállományban tavaly is, de az idén is retentő kárt tettek a tul elszaporodott hiuzok. A vágólygi részben, de különösen a turáni és szucsányi erdőkben, az őz majdnem teljesen kipusztult. Nem csuda hát, a vadászterületek tulajdonosai mindezt elkövetnek, hogy ezt a kártékony ragadozót kipusztítsák. Az idén Rakasny József, Révay Ferenc báró erdőre már kettőt lőtt. Nagy baj azonban, hogy a ragadozó pusztításával csak a nagyobb erdőtulajdonosok törődnek, a bérlok azonban nem.

A felsőstubbyai kasszarablók. A mult vasárnap számunkban részletesen megírtuk a felsőstubbyai kasszarablás esetét s megemlékeztünk arról is, hogy a tettesek már fogva vannak. A letartóztatott cigányok azonban tagadják még most is bűnrészességüket s egyáltalában tudni sem akarnak a terükre rótt bűncelekményről. Legközelebb bekisérik őket a törvényszék fogházába.

Pályázati hirdetmény. Kluch József tíspök családi ösztöndíjára f. évi aug. hó 15-ig. Azok az ifjak, akik a rokonságot igazolni tudják, a besztercebányai káptalanra címzett kérvényüket a rokonságot igazoló bizonylattal együtt a znióváraljai róm. kath. plébániai hivatalhoz küldjék be. Az ösztöndíj évi 168 korona. Znióváraljai plébániai hivatal.

Fütrődi élet. Dacára a hallatlan rossz időjárásnak Stubnyafürdő látogatottsága egyre emelkedik. A folyó szezonban már 365 vendég volt a fütrőben. A rendelkezésre álló vendégszobák teljesen le vannak foglalva jelenleg is. Maga az élet igen élénk ugyanígy, hogy e tekintetben a mult évek alig versenyezhetnek a folyóval.

A körmözbányai polgári leányiskola botránya. Még mindnyájan emlékszünk arra a nagy iskolai botrányra, mely az elmúlt év június havában, a Pesti Napló leleplezése folytán, köztudomássá vált, tönkre juttatván a körmözbányai polgári leányiskola és az iskola tanári testületének jó hírnevét. Az iskola felettes hatósága akkor Jankovszky Demeter igazgatót és Löv József tanárt állásától felfüggesztette, Lábay József és Kokas Nándor ellen helyelmi vizsgálatot indított. Utóbbit azért vonta felelősségre, mivel az iskola reputációját nem védelmezte meg. Fegyelmi alá vonták Palkovics Emil polgármestert, mint iskolaszéki elnököt is, kit azonban feloldottak a vizsgálat alól. A kinos ügyet 14 hosszú hónapra keresztül huzták-halasztották, míg végre a mult hét végén itélkezett Bars vármegye helyelmi választmányja, mely Jankovszky Demeter igazgatót és Löv Józsefet hivatalvesztésre és a felmerült költségek megtérítésére, Lábay János rajztanárt pedig pénzbírságra ítélte. Kokas Nándort teljesen felmentette és indokolásában kimondotta, hogy mulasztást, melyért felelősségre vonható, még kevésbé büntethető volna, nem követett el. Az itélet közmeignyugvást keltett városzerte.

Csak azt tartják furesának, hogy az az iskolaszék, mely alatt ily botrányos állapotok kaphattak lábra, miként működhetik tovább minden bántódás és revizió nélkül. Azt sem értjük, hogy kinek volt szüksége arra, hogy az irányadó tényezőket félre vezetve, Kokast — kinek korrek eljárása immár hivatalosan is konstátva van — annak idején szinte megdöbbsentően kierőszakolt érvekkel fegyelmi alá helyezték? Nem akarjuk a leleplező szerepét játszani, de meg kell jegyeznünk, hogy a Kokassal történt eljárás egy esetet sem alkalmas arra, hogy a tisztességes emberek erkölcsi érzékét emeljék és ambícióját fokozzák. Egyébként végtelentül örülünk, hogy Kokas tanár, aki polgári iskolai körökben is országzserte jó hírnévnek örvend, habár csak egy év mulva is, de mégis elégtételt kapott. Mi is kérjük, vesse ki lelkéből az igaztalan meghurcoltatás okozta keserűséget és csüggedést és éljen ezentul is a régi lelkesültséggel, a régi energiával hivatásának és pályájának; mert az igazságot egy időre elnyomni igen, de tönkretenni nem lehet.

Leleplezett tolvajbánya. Kerekes Bertalan ruttkai lakos, a kassa-oderbergi vasut földmelyében alkalmazott lakatos még a mult év augusztus havában megkezdte tolvajlásait s a társaság raktárából bűntársai segítségével igen sok vörös és sárga rezet lopott el. A lopott holmikát Turócszentmártonban akarta értékesíteni, de a csendőrség egy ismeretlen feljelentése folytán a tolvajt és annak bűntársát Liesch János jablonkai illetőségű lakost az értékesítés alkalmával letartóztatta. A csendőrség a tetteseket feljelentette a besztercebányai ügyészségnél.

A pálnka. Turán községben a folyó hó 18-án reggel 8 óraker nagy esődület támadt a falun keresztül folyó patak partján. Egy öreg asszony holtteste fektett egy bűrt alatt a patak iszapos vízében. Mivel a holttest arccal letelé fordulva volt a vízben, hamarjában fel nem ismerték a vízbefullt szerencsétlen. Később, mikor a bírónak is tudomására jutott a szörnyű eset s a helyszínére sietve a hullát partra emeltette, akkor ismereték fel, hogy a vízbe fullt asszony özvegy Zsaiesték született Demikát Zsuzsanna turáni lakosnő holtteste. A szerencsétlen öreg asszony bepálinkázva hazafelé indult de a bűrt elvesztve az egyensúlyt, az alig arasznyi mély patakba zuhant s nem lévén elég ereje abból kimászni, a vízbe fullt. Miután a holttesten külső erőszak nyomai nem látszanak, a hulla eltemetését a bíróság elrendelte.

Óirkus városunkban. Turócszentmárton közönsége nem panaszkodhatik, hogy nem volna elég része mindenféle szórakozásból. Már egy hete gyönyörködhetik az itt levő „Cirkus Donner“ élvezetet nyújtó s változatosan előadásban. Nemesak a lovardája kiváló, hanem artista személyzete is páratlan. Az egyensúlyozó, a kutyaaidomák, a trapézvilágzásban is megállanak helyeiket. A „Dummer August“-ról (Keller) nem kell külön dicsérőleg megemlékeznünk, hisz ő már régi ismerősünk, ki jóízű mókáival már számtalanszor megnevette publikumunkat. A cirkuszban ma vasárnap két előadás lesz, d. u. 4 és este fél 9 óraker. Mint halljuk holnap tartja utolsó előadását, miért is ne mulassa el sonki az igazán kellemes szórakozás és kevés alkalmát.

Tolvajlás. A mult héten Haas Zsigmond dr. törőcszentmártoni ügyvéd lakásáról eddig ismeretlen tettesek az éléskamrából 54 kor. értékű holmit elloptak. A tolvajlást akként hajtották végre, hogy az éléskamra nyitott ablakban bemásztak s amit hamarjában összeszedtek, magukkal vitték. A csendőrség nyomozza a tolvajokat.

Tűz. Özveggy Révay Nándorné született Lehozcky Berta trebosztói lakosnő kertjében egyedül álló lugas a folyó hó 17-én néhány fiatal ember gondatlanságából eredőleg kigyulladt s az amugy is korhadt alkotmány porrá égett. A tűz színhelyén megjelent a községi tűzoltóság, de dolga alig maradt más, mint a lángoló zsaratnok teljes eloltása. A kár csekély. — Stubnyaútrődn f. hó 22-én este fél 10 órakor Braun Armin istállója kigyulladt, azonban az oltani és környékbeli tűzoltóság gyors közbelépésének köszönhető a tűz lokalizása. A kár jelentéktelen s biztosítás útján megtérül.

Megospott tolvaj. Ezelőtt néhány hónappal Szerzovits Ferenc kéményseprő segéd szekrényéből néhány ruhadarabjával együtt eltűnt arany gyűrűje, órája és mindenféle apró értékű tárgya. A csendőrség akkor nyomban utána nézett a tettesnek, de kézrekerítetlen nem sikerült. Most néhány hónap múlva mégis megcsípte a tolvajt, Schnürer Károly tanonc személyében, aki azóta Turőcszentmártonból Kőrműcsbányára költözött. A fiatal bűnöst feljelentették az ügyészségnek.

Nyilttér.

(E rovatban közöltékért nem felelős a szerkesztő.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik szeretett férjem, illetőleg atyánk

HANULA JÓZSEF

elhalálózása alkalmából részvétüket kifejezték, főleg a kir. Járásbíróóság személyzete, a küldött koszorúért és a nagyszámban való megjelenésükért fogadják ezuton hálás köszönetünket.

Turőcszentmárton, 1910. évi július hó 23-án.

A gyászoló család.

Steiner Lajos sirkőüzlete
Turőcszentmártonban, főutca.

Óriási választék a legfinomabb márvány, gránit, sienit sirkővekben. Már 40—3000 koronáig terjedő árakban kaphatók! — Az összes kőfaragómunkák és javítások elvállaltatnak. Szolid kiszolgálás!

Ha szükség van sirkőre, azt oltson és primó kiviteiben kizárólagosan Steiner Lajos sirkőüzletében vásárolja meg. Jó munka csak tömör vártató; ha más ajánl, az rossz, azessék visszautasítani; bizonyítja a naponta beérkező számos köszönőirat, melyek bárki által megtekinthetők.

KÖZGAZDASÁG.

A közhasznú határozat. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye törvényhatósági bizottsága a folyó évi június hó 7-én tartott közgyűlésén, miután a vármegye alispánja a beszerzett adatok alapján meggyőződött arról, hogy a mult évben kétszer annyit növekedmarha vágatott le, mint az előző években, határozattal kimondta, hogy miután a földmívelésügyi miniszter 54300—908. számú rendeletében nincs korlátozó intézkedés a növekedmarha levágására nézve, a marhaállomány megóvása s főleg az állattenyésztés fejlesztése céljából foliarat intéz a m. kir. földmívelésügyi kormányhoz, hogy fentebb említett rendeletét akként módosítsa, hogy a továbbtenyésztésre alkalmas nyugati fajta szarvasmarhát 6 hónapos korától 2 éves korig, a magyar fajta szarvasmarhát 6 hónapos korától 2 és fél éves koráig levágatni tilos legyen. Ezt a határozatot a vármegye pártolás végett megküldte a többi vármegyék közönségének s így az őszki közgyűlésen nekünk is alkalmunk lesz még e tárgyban bővebben kifejtetni nézetünket.

A tőkekamatadótvörvény életbeléptetése. Ezideig az adótvörvények végrehajtására vonatkozó rendelet kiadásánál a pénzügyi hatóságok és közegek véleményét nem kérték ki, amely okból azok igen gyakran jutottak a végrehajthatósággal ellentétbe. A „Magyar Pénzügy” értesülése szerint a pénzügyminiszter szakított az eddigi eljárással és a most életbeléptetendő tőkekamat- és járadékadó végrehajtására vonatkozó előadói tervezetet a pénzügyminisztérium véleményadás céljából kiadta az illetékes pénzügyi hatóságoknak, amelyeket az észrevételek megtárgyalására október első felében értekezletre hívott egybe.

Pályázati hirdetés. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara 500 koronás ösztöndíjat adományoz egy oly törekvő és vagyonos ifjú részére, aki a budapesti keleti kereskedelmi akadémiát szándékozik elvégezni. Ezen ösztöndíj elnyeréséért mindazon ifjak pályázhatnak, akik: a) magyar honpolgárok

és a kamara kertletében, ugymint Pozsony szab. kir. városában, Nyitra, Pozsony, Trenacsén és Turőcz vármegyékben birnak illetőséggel; b) a szóban levő akadémiába való felvételre megfelelő minősítéssel bírnak; c) és végül, akik jó erkölcsi magaviselettek, tanulmányi előmenetelükben kiváló szorgalmat tanúsítottak és annyira vagyontalanok, hogy segély nélkül nem végezhetik tanulmányaikat. Egyenlő minősítést pályázók közül olyanok fognak előnyben részesítettetni, akik a pozsonyi felső kereskedelmi iskolát végezték. A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy a kellő okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket legkésőbb folyó évi augusztus hó 15-éig a pozsonyi kereskedelmi és iparkamaraánál nyujtsák be. Megjegyzendő, hogy az ösztöndíjban részesülő ifjú az ösztöndíjat a budapesti keleti kereskedelmi akadémia két éves tanulmányának teljes bevégetéig megtarthatja, köteles azonban minden félév végével előmeneteléről hiteles iskolai bizonyítvány előterjesztése mellett beszámolni. Abban az esetben, ha az ösztöndíjas előmenetele, avagy erkölcsi magaviselete meg nem felel, az ösztöndíj megvonható.

Esalamadé után buza. Tudvalevőleg hazánkban esalamadé után rendesen buzát szoktak a gazdák vetni, bár ezen eljárás helyességéről a nézetek rendkívül eltérők, amennyiben az egyik gazda a esalamadé jó, a másik rossz előveteménynek tartja. Bizonyos, hogy a esalamadé nagyon meghuzza a talajt s csak az esetben lehet jó előveteménye a buzának, ha istálló- és foszfortárgyával ellátott talajba vetjük. Az ilyen szuperfoszfátotott talajba vetett korai esalamadé nagyon jó előveteménye a buzának, mert egyrészt jól előkészíthetjük buza alá a földet, különösen ha a esalamadé kaszállása szerinti részletekben azonnal felszántatjuk a talajt, másrészt pedig az istállótrágyával és szuperfoszfáttal annyi táperőt adunk a talajnak, amennyiből bőven jut a buzának is, amelyre különösen a szuperfoszfát nagy terméscokozó hatást fog kifejteni. A késői esalamadé, vagy az olyan, amely tápláló anyagokban szegény talajba került, nem alkalmas a buza előveteményell, mert a talajt nem lehet kellőleg megművelni és előkészíteni. Egészen más a tengeri, a melynek talaja a gyakori kapálás folytán amugy is elő van készítve s így tengeri után, ha későbbben is, de lehet buzát vetni.

Pályázat tanulmányi ösztöndíjakra. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara a jövő tanévben is több tanulmányi ösztöndíjat fog nyujtani olyan törekvő és vagyonos ifjaknak, akik a pozsonyi állami vas- és fémpipari szakiskolát látogatják, avagy abba belépni szándékoznak. Ezen ösztöndíjak elnyeréséért, amelyeknek összegét a kamara az illető pályázók anyagi viszonyaihoz képest fogja megállapítani, mindazon ifjak pályázhatnak, akik magyar honpolgárok és a kamara kertletében

SIRKŐVEK

Nagy választékban!
Kitűnő minőségben!
Jutányos árakban!

SVEHLA JÁNOS

BUTORARUHÁZA, TEMETKEZÉSI VALLALATA ÉS SIRKÓRAKTARA

TURŐCZSZENTMÁRTON

Szolid és figyelmes kiszolgálás!

Valódi mahagoni és pallisander háló- és ebédliasztobatorok. A legihetőbb minőségű cseresnye-, folyó- és cserfa stb. matt és politurus butorok. Saját készítésű masszív szoba- és konyhabutorok. Szőnyegek, függönyök, szabadiszkek stb. tulhalmozott raktár miatt beszerzési áron

ugymint Pozsony szab. kir. városában, Nyitra, Pozsony, Trencsén és Turóc vármegyékben bírnak illetőséggel, a szóban forgó szakiskolát már látogatják, avagy az abba való felvételre megfelelő minősítéssel bírnak. A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy a kellő okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket legkésőbb f. é. augusztus hó 15-ig a pozsonyi kereskedelmi és iparkamaránál nyújtsák be. A felvételi feltételeket magában foglaló „tájékoztató” úgy az említett szakiskola igazgatóságánál, valamint a kamaránál beszerezhető.

A Dr. Richter-féle Liniment Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejtájtás, köszvény, csuszml. stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnál, minő a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésként az influenza ellen is és tüvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 50 fillér és 2 korona, a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával tessék háttározottan Richter-féle Horgony-Linimenttel (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre ügyelni és csak eredeti tüveget elfogadni.

Felelős szerkesztő: Dugovich Títus.
Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.
Kiadótulajdonos: Moskóczy Ferencné.

Mint gazdasszony
vagy kulcsárnő keresést állást
özü. Zahradnik Samuné

Turócszentmárton.

**Jóság,
ár és
súlyra**

kell a szappan összehasonlításánál és
bevásárlásánál ügyelni. A világ egy
szappana sem éri el a

**Schicht
szarvas
szappanát**

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágy-ságában és olcsóságában.

3025. sz. Kőrmöcbánya szab. kir. r. t. fő-
1910. bányaváros tanácsától.

Árverési hirdetés.

Kőrmöcbánya szab. kir. r. t. főbányaváros képviselőtestületének 1910. évi július hó 11-én 282. szám alatt hozott közgyűlési határozata alapján közhírre tétetik, hogy az alább nevezett bérlet és haszonbérlemények 1910. évi július hó 25-én délelőtti 10 órakor a városháza nagytermében nyilvános árverés útján 1910. évi november hó 1-től hat évi időtartamra a városi közgyűlés, illetve kormányhatósági jóváhagyásának fenntartása mellett haszonbérbe, illetve bérbeadni fognak.

Árverezni kívánók a kikiáltási ár 10%-nak megfelelő összeget bántánpénz gyanánt az árverés kezdete előtt az árverező bizottság kezéhez letenni tartoznak.

Írásbeli ajánlatok csak azon esetben fognak tekintetbe vétetni, amennyiben a kikiáltási összeg 10%-ával bántánpénz gyanánt felszerelve a szóbeli árverés kezdetéig betesznek.

A bérbeadandó tárgyak részletes jegyzéke az árverési feltételek és a szerződési tervezet a városi számvevőségénél a hivatalos órák alatt betekinthetők, hol egyszersmind szóbeli felvilágosítás is nyerhető.

A bérbeadandó tárgyak a következők:

1. Csremosnói malom.
2. Háji majorság.
3. Alsóstubnyai majorság.
4. Mutniki „
5. Pozseháji „
6. Kolbai „
7. Szklenői „
8. Felsőstubnyai földbérlet.
9. Jánoshegyi Nassfeld földék.
10. Svábi földhaszonbérlet.

Kelt Kőrmöcbányán a városi tanácsnál, 1910. évi július hó 15-én.

Palkovich,
polgármester.

Leányt vagy fiatalembert

szép írással, aki a német nyelvet és német gyorsírást tökéletesen bírja, azonnali belépésre keresünk.

Graber Miksa és Fia

Turócszentmárton.

Miért legjobb és miért legolcsóbb a Sztraka-féle Menthol fogszappan? Legjobb azért, mert kellemes ízű fogszappan a fogkőlerakodást eltávolítja, a száj savanyú és rossz ízét felrisszítja, felidüti, végül átható desinficiáló erejével a fogszavasodást megakadályozza. Legolcsóbb azért, mert mindennapi használat mellett is eltart s eredeti hatásából állás közben semmit sem veszít. Kapható gyógyszertárakban, drogeriákban 1 koronáért. 3 darabot 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész, Mohol. Kapható: **Toperczer Sándor** gyógyszerésztárban Turócszentmárton.

Akar nősülni? Hölgyektől (ezek között kekkkel, testi hibával stb.) 5-500,000 kor. vagyonnal fel vagyunk hatalmazva megfélelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak a következő címre: **L. Schlesinger,** Berlin 18. (Deutschland).

NYÁRI MENETREND.

A magyar királyi államvasutakon:

(Érvényes 1910. év május hó 1-től.)

Budapest—Turócszentmárton:

Gyv. ind.	reggel 7:05,	érk. délután	1:38
Szv. „	délelőtt 9:15,	„	7:54
Gyv. „	délután 3:30,	„ este	10:21
Szv. „	délután 5:55,	„ reggel	4:21
Vv. „	éjjel 11:10,	„ délelőtt	11:20
Vv. Jánoshegyről ind. reg.	4:47,	é. reg.	7:12

Turócszentmárton—Budapest:

Gyv. ind.	reggel 5:41,	érk. délután	12:45
Szv. „	9:04,	„ este	7:10
Gyv. „	délután 2:52,	„	9:15
Vv. „	4:56,	„ reggel	5:10
Szv. „	este 11:40,	„ délelőtt	9:50
Jánoshegyre i. d. u.	12:03,	é. d. u.	3:35

Turócszentmárton—Rutika:

Gyv. ind.	délután 1:39,	érk. délután	1:47
Szv. „	este 7:56,	„ este	8:05
Gyv. „	10:22,	„	10:30
Szv. „	reggel 4:23,	„ reggel	4:32
Vv. „	7:15,	„	7:31
Vv. „	délelőtt 11:22,	„ délelőtt	11:31

Rutika—Turócszentmárton:

Gyv. ind.	délután 2:43,	érk. délután	2:51
Szv. „	reggel 8:43,	„ reggel	9:03
Gyv. „	5:32,	„	5:40
Szv. „	este 11:28,	„ este	11:39
Vv. „	délután 4:43,	„ délután	4:55
Vv. „	délelőtt 11:00,	„ délelőtt	11:18

A os. kir. szab. Ks.-Od. vasutakon:

Kassa—Rutika:

Szv. ind.	reggel 3:45,	érk. reggel	9:06
Szv. „	5:05,	„ délután	12:20
Szv. „	7:30,	„	2—
Gyv. „	délután 12:15,	„	5:35
Szv. „	12:27,	„ este	8:07
Szv. „	4:00,	„	10:42
Gyv. „	este 7:10,	„ éjjel	11:59

Rutika—Kassa:

Gyv. „	reggel 4:09,	„ reggel	8:47
Szv. „	5:16,	„ délelőtt	11:30
Szv. „	8:12,	„ délután	3:54
Gyv. „	délután 12:28,	„	5:15
Szv. „	2:30,	„ este	9:15
Szv. „	4:15,	„ éjjel	11:03
Szv. „	este 8:10,	„ éjjel	1:00

Budapest ny. p. u.—Zsolna:

Gyv. ind.	reggel 7:05,	érk. délután	1:33
Szv. „	9:20,	„ este	8:40
Gyv. „	este 6:50,	„ éjjel	12:24
Szv. „	8:40,	„ reggel	6:10

Zsolna—Budapest ny. p. u.:

Gyv. ind.	éjjel 3:51,	érk. reggel	9:40
Szv. „	reggel 7:18,	„ este	5:55
Gyv. „	délután 12:20,	„	6:20
Gyv. „	délután 3:20,	„	9:45
Szv. „	este 9:25,	„ reggel	6:40

Rutika—Zsolna:

Szv. ind.	reggel 5:33,	érk. reggel	6:05
Szv. „	délelőtt 9:10,	„ délelőtt	9:32
Szv. „	délután 12:46,	„ délután	1:15
Szv. „	2:20,	„	2:45
Gyv. „	5:33,	„ este	6—
Szv. „	este 8:50,	„	8:57
Szv. „	éjjel 10:54,	„ éjjel	11:20
Gyv. „	12—,	„	12:23

Zsolna—Rutika:

Szv. „	reggel 4—,	„ reggel	4:28
Szv. „	7:25,	„ délelőtt	7:52
Gyv. „	délután 12:03,	„ délután	12:25
Szv. „	délután 1:53,	„	2:18
Szv. „	3:26,	„	3:55
Szv. „	este 7:37,	„ este	8—
Szv. „	osto 9:30	„	10—
Gyv. „	éjjel 3:45,	„ éjjel	4:07

Óvás!

Aki varrógépet akar vásárolni, ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által, a melyeknek az a céljuk, hogy

SINGER

név alatt használt vagy régebb rendszerű gépeket hozzanak forgalomba. Inkább azt vegye figyelembe, hogy varrógépeinket nem viszontelárusítók útján, hanem saját üzletelhelyiségünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek.

Csak oly üzletekben, melyek ezen címmel vannak ellátva

szerezhetők be Eredeti SINGER varrógépek

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság

Turócszentszántmárton, Léva, Pozsony, Besztercebánya, Selmecbánya, Rózsahegy, Zsolna, Alsókubin.

1704/1910. tk sz.

Hirdetmény.

A turócszentszántmártoni kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasut állomásainak bővítése céljából Turán, Ruttká és Priekopa községek határaiban kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyéni kimutatásnak a helyszínén leendő hitelesítésére a következő határnapokat u. m. Turán községre nézve 1910. évi augusztus hó 19. napjának délelőtti 9 óráját Turán községébe a turáni vasutállomásra, Ruttká és Priekopa községekre nézve pedig 1910. évi augusztus hó 22-ik napjának délelőtti fél 10 óráját Ruttká községébe a ruttkai vasut állomásra tüzte ki.

Együttal felhívja a tkvi hatóság az érdekelteket, miszerint netalán észrevételeiket a fenti határnapon a bizottság előtt terjesszék elő, mert különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálalmak és jogosultságok iránti kifogásaik tekintetbe nem jöhetnek.

Végül felhívja a tkvi hatóság mindazokat, akiknek a cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasut állomásainak kibővítése céljából a fennebbi határokból kisajátított területekért járó és az egyéni kimutatásban kitétt kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseik vannak, vagy ezen összegre bármely cím alatt igényt tartanak, ezeket 1910. évi augusztus 31-ig ezen tkvi hatóságnál annál bizonyosabban jelentsék be, minthogy a később jelentkezők észrevételeire és igényeire tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és amely összeggel az az egyéni kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülbekebelezett terhek pedig a kisajátított területekről hivatalból töröltetni fognak.

Az összeírás, térkép és egyéni kimutatás a tkvi irodában megtekinthető.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság Turócszentszántmártonban 1910. évi július hó 11-én.

Dr. Raisz Béla, s. k.
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

Roll, s. k.
kir. tkvezető.

589/1910. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a turócszentszántmártoni kir. járásbíróóságnak 1909. évi V. l. 329/3. számú végzése következtében Gereben Béla javára 300 korona s jár. erejéig 1910. évi június hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 735 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor, fegyver, írógép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a turócszentszántmártoni kir. járásbíróóság 1909. évi V. l. 329/4. számú végzése folytán 300 korona tőkekövetelés, ennek és pedig 700 korona után 1909. évi június 16-tól szeptember 18-ig 400 korona után 1909. szeptember 18-tól október 16-ig és 300 korona után 1909. évi október hó 17. napjától járó 5%, kamatai és eddig összesen 69 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig, Turócszántmártonban végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1910. évi július 29. napjának délelőtti 10 órája határidőül kiltüzetik és ahhoz a venni szándékozóknak ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Turócszentszántmárton 1910. évi július hó 15. napján.

Goldbrunner Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

118/1910. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a stubnyafürdői kir. járásbíróóságnak 1910. évi V. 46/3. számú végzése következtében Közalapítványi kir. ügyigazgatóság javára 209 korona 01 fillér s jár. erejéig 1910. évi június hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 660 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 3 üsző nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a stubnyafürdői kir. járásbíróóság 1910. évi V. 46/5. számú végzése folytán 209 korona 01 fillér tőkekövetelés, ennek 1909. évi október hó 1. napjától járó 5%, kamatai és eddig összesen 71 korona 29 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Szlován községben, végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1910. évi július hó 30-ik napjának délutáni 2 és fél órája határidőül kiltüzetik és ahhoz a venni szándékozóknak ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Stubnyafürdőn, 1910. évi július hó 15. napján.

Goldbrunner Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

Fényképészeti gépek
és az összes kellékek

kitünő minőségben
és olcsó áron

Moskóczi Ferenczné
könyv- és papirkereskedésében
Turócszentszántmártonban kaphatók.

Aki jó fényképet,
vagy hú nagyítást akar az
forduljon **HEGEDÜS I.**
fényképészhez **Turócszentmártonban**, (Moskóczi ház), ki kívá-
natra vidékre is megy.

Oszi trágyázás!

Valódi

védjeggyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb
foszforsavas műtrágya!

Csak
valódi
zsákban
eredeti
van

akkor
ha ilyen
van és
ólmzár
rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van
ellátva

Óvakodjunk a hamisításoktól.

KALMAR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken, Berlin
vezérképviselője

Bndapest, VI. Andrassy-ut 49.

Képviselet és raktár: **Freiberger Sándor, Zsolna.**

Kátránytetőlemez-,

facement- és valódi aszfaltlemezbefedések a
legszilárdabb kivitelben, a legmesszebbmenő
szavatossággal.

Minden szakbavágó
kátránytermék gyár-
tása. — Mindenfajta
tető- és elszigetelő
lemezeknek készí-
tése. — Költséglelő-
írányzat és műszaki
felvilágosítás ingyen

Szab. horgonylemez

nedves falak

ellen. A jelenkor leg-
tökéletesebb egyedül
célszerű és legolcsóbb

elszigetelő eszköze. — Védezköz istállógöz ellen.

Számítlan élesterővel. Prospektus ingyen.

Menzel K. C. Pozsony,

Fiók: Szombathely.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patent

egy régiónak bizonyult háziész, mely már
sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult
köszvénynél, szűznél és meghűlésnél.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok
miatt bevéjárások óvatok legyünk és
csak olyan eredeti üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter
cégjeggyel ellátott dobozba van csoma-
golva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és
K 2.— és úgyiszl-án minden gyógyszer-
tárban kapható. — Főraktár: **Török József**
gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”,
Prágában, El sabethstrasse 6 neu.

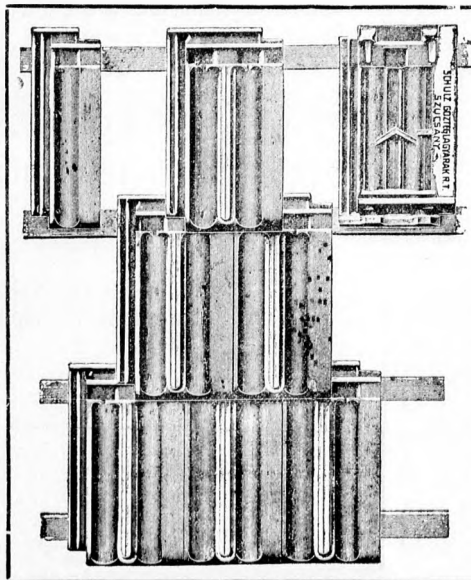
Turócsvármegyei raktár: Schönaich Viktor gyógy-
szerésznél Zníóváralján — és Toperczer Sándor
gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

Ne vegyünk üzleti kész cipőt!

Elsőrendű, finom, kényelmes és elegáns női és férfi cipőt,
vidékünk legkiválóbb cipészei által készítve szállít:

WAGNER ARTHUR cipő-gyűjtőhelye **ZNÍÓVÁRALJA.**

Női	Szám	Minőség	Forint	Minőség	Forint
Chevreaux fűzős	35—42	I.	6.25	II.	5.25
” ” gombos	35—42	I.	6.75	II.	5.75
” Box Calf fűzős	35—42	I.	5.75	II.	4.75
” ” gombos	35—42	I.	6.—	II.	5.—
Chevreaux félcipő, fűzős, gombos vagy spánglis	35—42	I.	5.—	II.	4.—
” Box Calf félcipő, fűzős, gombos vagy spánglis	35—42	I.	4.50	II.	3.50
Férfi Chevreaux, fűzős	40—46	I.	6.75	II.	5.75
” ” gombos	40—46	I.	7.25	II.	6.25
” Box Calf fűzős	40—46	I.	6.25	II.	5.25
” ” gombos	40—46	I.	6.75	II.	5.75
” Chevreaux félcipő, fűzős v. gombos	40—46	I.	5.50	II.	4.50
” Box Calf ” ”	40—46	I.	5.—	II.	4.—

Schulz Gőztéglagyarak

Részvénytársasága

**Szucsány (Ks.-Od. vasút)
és Turócszentmárton
gőztéglagyarai**

szállítanak:

Francia kettőshornyfolt-, hor-
nyolt- és hódrtarku fedécserepet,
alagsőveket, nyersfalazati és
idomtéglákat vizhatlan, fagyel-
lenálló, egyenletes minőségben.
Minden iparágak megfelelő cha-
motte és tűzálló téglákat.

Építési vállalata

szerkeszt és épít: minden alaku
gyári kéményeket, kazánbe-
falazásokat és tüzelési beren-
dezéseket jótállás mellett.

Központi iroda: **Szucsány.**
Elárúítóhely **Turócszent-
mártonban SCHULZ
LIPÓT** cégnél.

MINDENNYIT
NAPRINT!

JOL JAR
HA VALÓDI
**PALMA KAUCSUK
SAROK**
VAN CIPŐJÉN

ROSSZUL JAR
HA NEM ÜVEGLA
VÉDJEGYRE
! TESSÉK
KIPRÓBÁLNI!

1000 PALMA KAUCSUK
REZSZEKÉRE SZÁMRA
KÉNYELMESEN ELTÁROLHATÓ